

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 27. avgust 2016

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Prazna stran

IZPITNA POLA 1

Naloga	Odgovor
1	♦ C
2	♦ A
3	♦ D
4	♦ B
5	♦ A
6	♦ B
7	♦ C
8	♦ D
9	♦ B
10	♦ A

Naloga	Odgovor
11	♦ A
12	♦ C
13	♦ B
14	♦ A
15	♦ B
16	♦ B
17	♦ B
18	♦ A
19	♦ D
20	♦ C

Naloga	Odgovor
21	♦ A
22	♦ C
23	♦ B
24	♦ D
25	♦ A
26	♦ C
27	♦ B
28	♦ A
29	♦ A
30	♦ D

Naloga	Odgovor
31	♦ A
32	♦ C
33	♦ B
34	♦ C
35	♦ D
36	♦ A
37	♦ B
38	♦ D
39	♦ B
40	♦ A

Za vsak pravičen odgovor 1 točka.

Skupaj 40 točk

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Ekonomski problem in premica cene

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Sredstva, s katerimi organiziramo proizvodnjo, so omejena, to pa omejuje dosegljivo količino dobrin in storitev. ♦ Kadar je dobrin manj od potreb po njih, gre za ekonomski problem. 	ponazoritev s sliko	
1.2	1	<p>Pokaže največje možne količine nakupa dveh dobrin ob danem denarnem dohodku in danih cenah dobrin.</p>		
1.3	1	<p>Potrošnik lahko poveča nakup ene dobrine le tedaj, če hkrati zmanjša nakup določene količine druge dobrine.</p>	zaradi omejenega dohodka	
1.4	1	<p>♦</p>		

	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ne more kupiti ♦ si bo morala sposoditi ♦ 100 			Za vsaj dve pravilni navedbi 1 točka.
Skupaj	2				

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ $MU_A/P_A = MU_B/P_B$		
	1	♦ poceniti ♦ 20		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	♦ podražiti ♦ 100		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																					
1.6	2	♦ <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Kombinacija</th> <th>Izleti</th> <th>Ure vožnje v avtošoli</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>0</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>1</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>2</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>4</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>5</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Kombinacija	Izleti	Ure vožnje v avtošoli	A	0	10	B	1	8	C	2	6	D	3	4	E	4	2	F	5	0		Za tri ali štiri pravilno izračunane kombinacije 1 točka, za pet ali šest pravilno izračunanih kombinacij 2 točki.
Kombinacija	Izleti	Ure vožnje v avtošoli																							
A	0	10																							
B	1	8																							
C	2	6																							
D	3	4																							
E	4	2																							
F	5	0																							

2. naloga: Proizvodnja in proizvodni dejavniki

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Delo je premišljena, smotna dejavnost, s katero človek spreminja in prilagaja naravne predmete tako, da lahko z njimi zadovolji potrebe. ♦ Delovna sredstva, s katerimi človek obdeluje naravno tvarino, da se preoblikuje v zaželeno obliko. ♦ Predmeti dela so tiste naravne snovi ali materiali, na katere človek deluje z delovnimi sredstvi in jih spreminja v zaželene proizvode. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Z delom človek spreminja inpute v outpute. ♦ Delovna sredstva so: orodje, stroji, stavbe. ♦ Predmeti dela so: narava oziroma zemlja, reprodukcijski material. 	<p>Za navedbo treh dejavnikov 1 točka, za smiselni opis enega dejavnika 1 točka.</p> <p>Kandidat lahko namesto dela opredeli delovno silo.</p>

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Podjetje je organizacija, ki kupuje ali najema proizvodne dejavnike in jih uporabi v proizvodnji zato, da proizvaja in prodaja dobrine in storitve. ♦ Podjetje je gospodarska enota, ki kombinira proizvodne dejavnike za proizvodnjo dobrin in storitev za trg. 	Podjetje je organizacija, ki organizira proizvodnjo dobrin in storitev.	<p>Za smiselno opredelitev 1 točka.</p>

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ produktivnost dela = $\frac{\text{vrednost proizvodnje}}{\text{štev. delavcev} \times \text{štev. delovnih dni}}$ = $\frac{127.250}{5 \times 90} = 282,78 \text{ EUR}$ ♦ 282,78 		
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ z boljšo organizacijo dela manjšanje števila zaposlenih ♦ izboljšanje delovnih razmer z izboljšanjem npr. prezračevanja, varnosti pri delu, uravnavanja temperature ipd. ♦ primernejše nagrajevanje dela z npr. višjim plačilom, dodatne nagrade, nedenarne nagrade ipd. ♦ izboljšanje opreme pri delu, npr. zmogljiveše pečice, točilne naprave ipd. ♦ izboljšanje spretnosti zaposlenih z dodatnim usposabljanjem 		
	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 133.950 ♦ neekonomično, 0,95 ♦ izgubo, 6.700 		
	1	eden od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ znižanje stroškov delovne sile z zmanjšanjem števila zaposlenih ali znižanjem plač ♦ znižanje materialnih stroškov z nabavo cenejših surovin, z varčevanjem pri uporabi surovin, elektrike ipd. ♦ zvišanje prihodkov s promocijami, akcijami, podajšanjem delovnega časa, zvišanjem cen ipd. 		Za utemeljitev, ki vključuje en smiselni ukrep.
Skupaj	6			

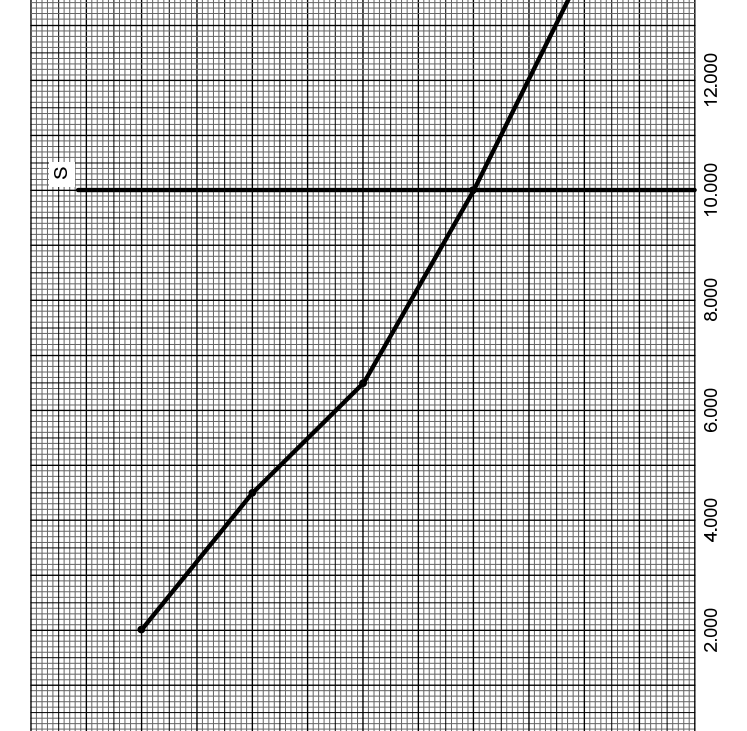
Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Rentabilnost je razmerje med čistim rezultatom proizvodnje (dobičkom) in zanj potrebno naložbo proizvodnih dejavnikov. ♦ rentabilnost (pf') = $\frac{\text{dobiček}}{\text{kapital}} \times 100$ 	$\text{rentabilnost} = \frac{\text{dobiček}}{\text{kapital}}$	

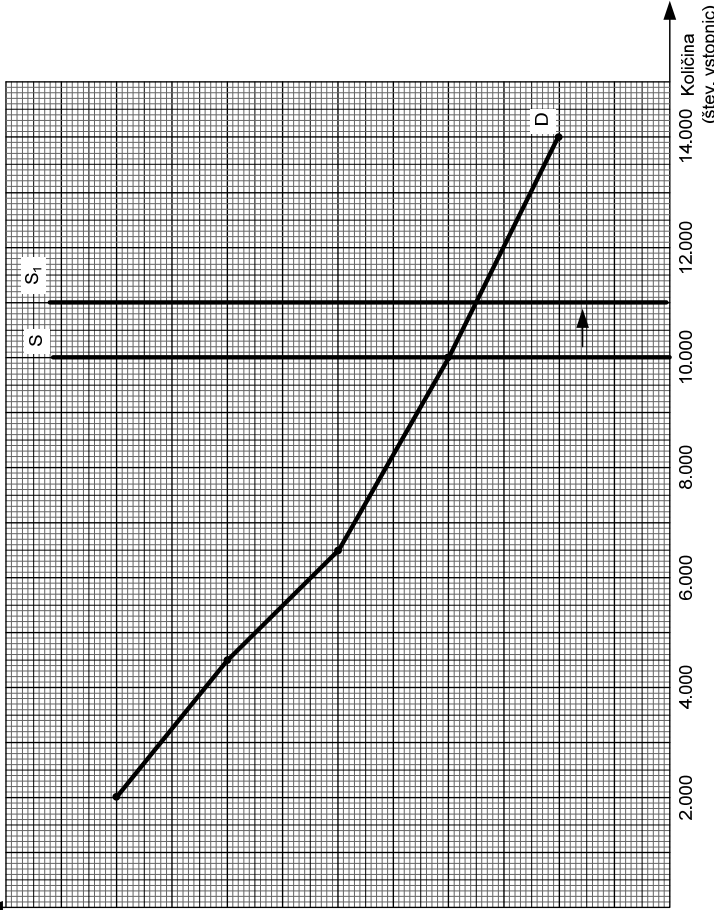
3. naloga: Tržno ravnotežje

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Trg je prostor, kjer se srečujejo ponudniki in povpraševalci, da po določeni ceni prodajo oz. kupijo določeno količino blaga. 		Za opredelitev, ki vključuje podčrtano, 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Povpraševanje so vse tržne sile, ki se uveljavljajo z delovanjem kupcev in vplivajo na njihovo ravnanje pri nakupu določene količine blaga pri različnih cenah. 		Za smiselno opredelitev 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ potrebe ♦ želje ♦ okusi ♦ navade ♦ običaji 		
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ denarni dohodek ♦ cene dobrin ♦ število potrošnikov 		
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4	1			Za pravilno vrisano in označeno krivuljo 1 točka.
1		<ul style="list-style-type: none"> ◆ 40 EUR ◆ 10.000 vstopnic 		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
1		<ul style="list-style-type: none"> ◆ povpraševanje ◆ 4.000 vstopnic 		Za obe pravilni navedbi 1 točka.
1		<ul style="list-style-type: none"> ◆ zmanjšal 10.000 		
1		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Zmanjšanje obsega povpraševanja in s tem prodaje vstopnic je večje od obsega zvišanja cene vstopnic. 	Povpraševanje po vstopnicah je cenovno elastično.	
Skupaj	5			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	<p>♦ premik ponudbe v desno pri 11.000 vstopnic</p> 		<p>Za pravilno vrisano in označeno krivuljo ponudbe 1 točka.</p>

4. naloga: Dobiček

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je pozitivna razlika med celotnimi prihodki in celotnimi stroški. ♦ Je dohodek, ki ga dobi podjetnik kot nagrado za organizacijo in izvedbo proizvodnega procesa ter prevzem tveganj pri svoji dejavnosti. 		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ negotov/tvegan ♦ izguba ♦ obresti (na kapital) ♦ investiranja ♦ uspešnosti poslovanja ♦ monopolni 		Za pet ali šest pravih navedb 3 točke, za tri ali štiri pravilne navedbe 2 točki in za eno ali dve pravilni navedbi 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Omogoča obstoj in razvoj podjetja tudi v prihodnosti, saj bodo lahko dobiček prihranili za vlaganje v naložbe. ♦ Pospešuje zbiranje prihrankov kot trajnih lastnih sredstev za naložbe in s tem spodbuja razvoj podjetij. 	Dobiček omogoča povečanje kapitala.	

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ $TP = (P - AC) \times Q = (200 - 80) \times 2280 = 345.600 \text{ EUR}$		
	1	♦ $(P_2 - P_1) \times Q = (300 - 200) \times 120 = 12.000 \text{ EUR}$		
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ konjunktorni ♦ velikega povpraševanja po oknih 		
	1	♦ obr. mera = $\frac{\text{obresti}}{\text{kapital}} \times 100 = \frac{7.500}{150.000} (7500 / 150000) \times 100 = 5 \%$		
Skupaj	5			

5. naloga: Delniška družba, korporacija

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	ena od: Delnica ♦ je lastniški vrednostni papir. ♦ potrjuje, da smo v družbo vložili kapital. ♦ potrjuje, da smo solastnik družbe.		
	1	dve od: ♦ lastninsko pravico, ♦ pravico do upravljanja (soupravljanja), ♦ pravico do deleža v dobičku (dividende).		
	1	♦ 5-40 %		Pravilne so vse navedbe med 5 in 40 %.
Skupaj	3			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	tri od: ♦ delniška lastnina ♦ velik obseg kapitala ♦ velika koncentracija in centralizacija kapitala ♦ poslovna razvejanost ♦ hiter tehnološki napredek ♦ dolgoročno tržno ravnanje ♦ tržna širitev ♦ strateško usmerjanje ♦ vodilna vloga managementa ♦ samofinanciranje		

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ prednosti visokokvalificiranih delavcev v Nemčiji (npr. nižji stroški usposabljanja) ◆ Močna blagovna znamka, ki je prepoznana na nemškem trgu. ◆ Močni razvojni oddelek, ki doprinaša k inovacijam tudi drugih obratov. ◆ lažji dostop na velik zahodnoevropski trg 		Za utemeljitev enega smiselnega razloga 1 točka.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ Stroški delovne sile so na Kitajskem nižji kakor v Sloveniji. ◆ Kitajska daje novim podjetjem v državi davčne olajšave oziroma spodbude. ◆ Kitajska je za Hidrio, d. d., velik trg. 		Za utemeljitev enega smiselnega razloga 1 točka.
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.4	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 846.651 ◆ 27 % ◆ 3 ◆ 150 		

6. naloga: Denarna politika

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	3	Štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ mera vrednosti (z denarjem merimo vrednost blaga; v denarju izraženo vrednost imenujemo cena blaga) ♦ menjalni posrednik (denar omogoča prodajo in nakup različnih dobrin) ♦ plačilno sredstvo (z denarjem plačujemo nekatere obveznosti, npr. davke, položnice, brez neposredne materialne protivrednosti) ♦ hranilec vrednosti (v denarju lahko hranimo vrednost; omogoča varčevanje (prihranki) in posojanje) ♦ svetovni denar (denar omogoča plačevanje po vsem svetu – samo nekatere valute) 		Za navedbo štirih funkcij 2 točki, za navedbo dveh ali treh funkcij 1 točka. Za ustrezno pojasnilo katere koli funkcije denarja 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.2	1	♦ centralna banka		
	1	♦ gotovino v obtoku (bankovce in kovance)		
Skupaj	2			

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ekspanzivni, povečanje ♦ restriktivni, zmanjšanje ♦ ekspanzivni, povečanje 		Za pravilno izpolnjeno vrstico 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.4	1	♦ izpolnjuje Višina javnofinančnega primanjkljaja je nižja od 3 % BDP.		Za pravilno podčrtano navedbo in utemeljitve 1 točka.
	1	♦ ne izpolnjuje Javni dolg presega 60 % BDP.		Za obe pravilno podčrtani navedbi brez utemeljitve 1 točka.
Skupaj	2			